

การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้าน

การแปรสภาพเป็นทะเลทราย ปี ๒๕๖๑

ณ ห้องประชุมกองแผนงาน

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

หน่วยงานที่จัดอบรม กลุ่มงานอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา

ในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย ปี ๒๕๖๑ กรมพัฒนาที่ดินทำหน้าที่รับผิดชอบในฐานะหน่วยงานผู้ประสานงานระดับชาติ (National Focal Agency) ในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานซึ่งประเทศภาคีสมาชิกจะต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงานอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย ปี ๒๕๖๑ ซึ่งข้อมูลในรายงานจะถูกนำมาใช้ในการติดตามความเปลี่ยนแปลงของการดำเนินงานในแต่ละช่วง (ทุก ๆ ๔ ปี) ซึ่งการส่งรายงานทุก ๆ ๔ ปี จะทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนขึ้น และลดภาระการดำเนินงานของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการติดตามความสำเร็จของการดำเนินแนวคิดความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน รวมทั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รายละเอียดการดำเนินงานในพื้นที่ที่จะถูกนำมาใช้ประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาการดำเนินงานในการเจรจาภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ ต่อไป

โดยการจัดทำรายงานมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลสำหรับจัดทำรายงานผลการดำเนินงานอนุสัญญาฯ ตามที่อนุสัญญาฯ กำหนด วิเคราะห์และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานในรูปแบบ (Template) ที่อนุสัญญาฯ กำหนด เสนอแนะปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานอนุสัญญาฯ ของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพ

ซึ่งจะมีแนวทางในการศึกษาก่อนการจัดทำรายงาน คือ การทบทวน และรวบรวม เอกสาร ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือ สังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อจัดทำรายงานการดำเนินงานในรูปแบบ Template เสนอแนะปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานอนุสัญญาฯ ของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพ

โดยในรายละเอียดรายงานจะมีวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๕ ข้อที่ต้องตอบคือ

๑) ปรับปรุงสถานะระบบนิเวศของพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ การต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย ความเสื่อมโทรมของที่ดิน ส่งเสริมการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืนและสนับสนุนต่อความสำเร็จของความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน (LDN) (SO1) ซึ่งมีตัวชี้วัด คือ

ตัวชี้วัด SO1 - 1: แนวโน้มของสิ่งปกคลุมดิน

ตัวชี้วัด SO1 - 2 : แนวโน้มของผลิตภาพที่ดิน หรือสถานะของที่ดิน

ตัวชี้วัด SO1 - 3 : แนวโน้มของปริมาณกักเก็บคาร์บอนเหนือและใต้พื้นดิน

ตัวชี้วัด SDG 15.3.1 : สัดส่วนของที่ดินเสื่อมโทรมต่อพื้นที่ดินทั้งหมด

๒) พัฒนาความเป็นอยู่ของประชากรในพื้นที่ได้รับผลกระทบ (SO2) ซึ่งมีตัวชี้วัด คือ

ตัวชี้วัด SO2 - 1 : แนวโน้มของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนและ/หรือ ความไม่เท่าเทียมของรายได้ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ (รายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน ชีวิตจะลำบาก)

ตัวชี้วัด SO2 - 2 : แนวโน้มในการเข้าถึงน้ำดื่มที่สะอาดในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ

๓) ลดผลกระทบ ปรับตัว และจัดการผลกระทบจากภัยแล้งเพื่อสร้างศักยภาพในการปรับตัวของประชากรและระบบนิเวศ (SO3) ซึ่งยังไม่มีกำหนดตัวชี้วัด (เนื่องจากเพิ่มเรื่องภัยแล้งในปี ๒๐๑๘)

๔) เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพื่อส่งผลประโยชน์จากการดำเนินงานสู่สภาพแวดล้อมของโลก (global environmental benefits) (SO4) (ถ้าพัฒนาแล้วจะเกิดความยั่งยืนกับโลกใบนี้ มีความมั่นคงทางอาหาร คนในพื้นที่ปรับตัวได้ดี สิ่งที่เกิดประโยชน์จากการพัฒนา) ซึ่งมีตัวชี้วัดคือ

ตัวชี้วัด SO4 - 1 : แนวโน้มปริมาณกักเก็บคาร์บอนเหนือและใต้พื้นดิน

ตัวชี้วัด SO4 - 2 : แนวโน้มความหลากหลายและกระจายตัวของสิ่งมีชีวิตที่เลือก

๕) ระดมทรัพยากรสนับสนุนการดำเนินงานจากการสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างผู้มีบทบาททั้งระดับประเทศและระหว่างประเทศ (SO5)

ตัวชี้วัด SO5 - 1 : แนวโน้มความช่วยเหลือในการพัฒนาที่เป็นทางการทั้งด้านทวิภาคีและพหุภาคี

ตัวชี้วัด SO5 - 2 : แนวโน้มทรัพยากรการดำเนินงานภาครัฐในประเทศ

ตัวชี้วัด SO5 - 3 : แนวโน้มจำนวนภาคีที่ร่วมสนับสนุนด้านการเงิน

ตัวชี้วัด SO5 - 4 : ทรัพยากรที่ถูกเคลื่อนย้ายจากแหล่งนวัตกรรมด้านการเงินรวมทั้งจาก

ภาคเอกชน

การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

จากการเข้าร่วมการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย ปี ๒๕๖๑ ทำให้ได้รับความรู้และความเข้าใจถึงความสำคัญของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย และมีการเสริมสร้างความสามารถในการจัดทำรายงานอย่างเหมาะสม เพื่อสามารถนำความรู้ แนวทางและกลไกที่เป็นรูปธรรมในการจัดทำรายงานอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทรายนอกจากนี้ ในการจัดทำรายงานยังพบปัญหาอุปสรรค คือ ข้อมูลหลายส่วนในแต่ละวัตถุประสงค์ยังขาดความทันสมัยทำให้การวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาอาจไม่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง ข้อมูลเดียวกันมีความแตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน เช่น พื้นที่ประเทศไทย พื้นที่ป่าไม้ ข้อมูลจากฐาน Global Data และฐานข้อมูลทางการของประเทศมีความแตกต่างกันมากในหลายประเด็น ดังนั้นควรมีตรวจสอบข้อมูลจากฐาน Global ก่อนนำมาใช้ในรายงาน เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำรายงานต้องรวบรวมมาจากหลายแหล่ง ดังนั้นควรมีการระบุแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำรายงานเพื่อความสะดวกในการจัดทำรายงานครั้งต่อไป เพื่อให้การดำเนินงานตามอนุสัญญาฯ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดโดยเฉพะามิติของการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติจริง ทางหน่วยงานควรพิจารณาเพิ่มการมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานและการดำเนินงานจากหน่วยงานต่าง ๆ

ข้าพเจ้าซึ่งทำงานในกลุ่มของอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย จึงจำเป็นต้องนำความรู้ นำความรู้ในด้านของการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทรายนาน มาเป็นพื้นฐานในการมาประยุกต์ใช้ในการทำงานส่วนต่าง ๆ ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต